

کاربرگ و آزمون درس دوازدهم
فارسی پنجم دبستان
به همراه واژگان جدید و
متراծ و متضاد

www.mamplus.com

سردار دل ها

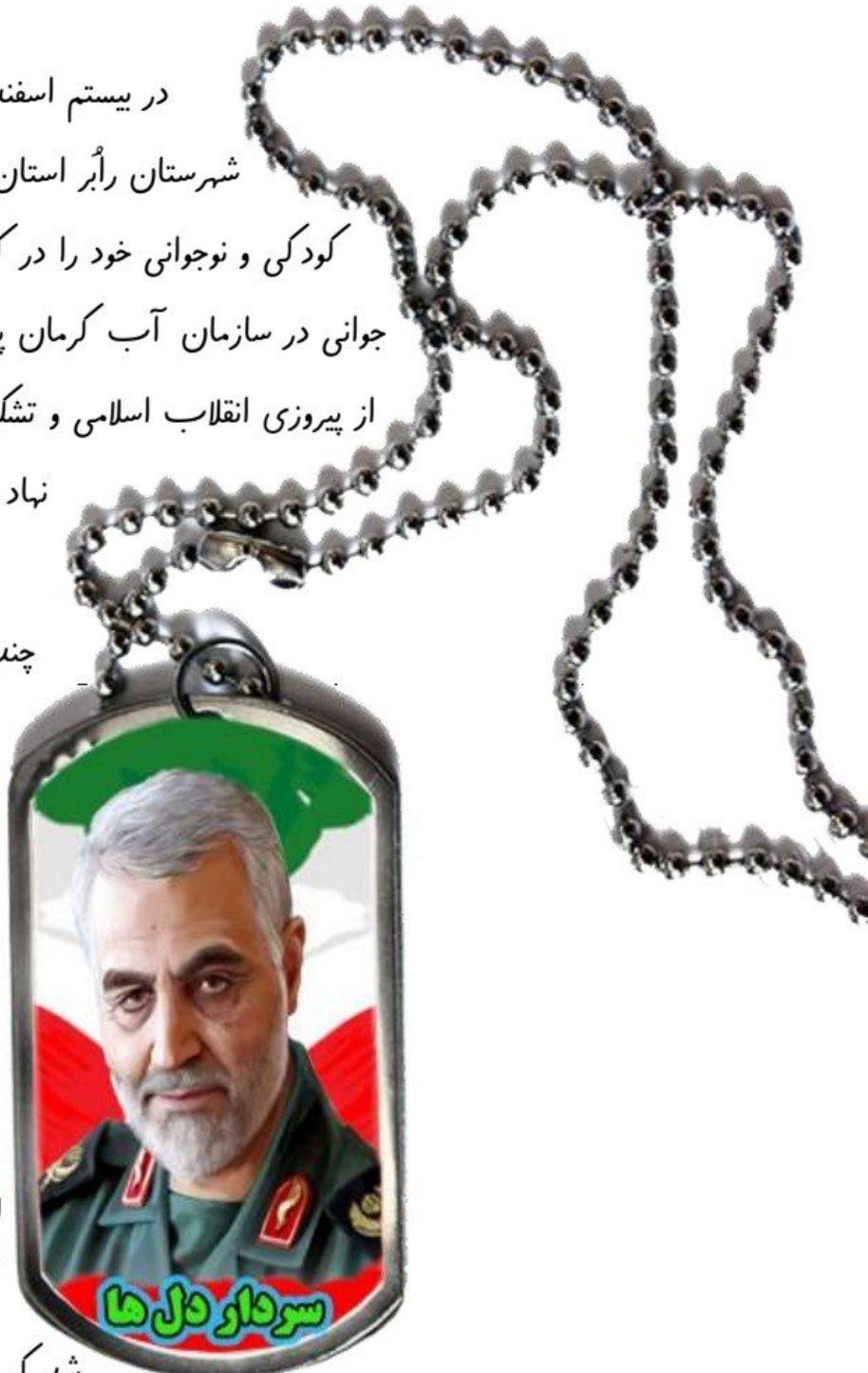
در بیستم اسفندماه سال ۱۳۳۵ در روستای قنات ملک شهرستان رابر استان کرمان چشم به جهان گشود. قاسم دوران کوکی و نوجوانی خود را در کنار پدر به کار بنایی گذراند و در سال های جوانی در سازمان آب کرمان پیمانکار یکی از بخش های آن شد. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، به این نهاد مقدس پیوست.

با شروع جنگ تحریلی حاج قاسم سلیمانی چندین گردان از سپاهیان کرمان را آموزش داد و به جبهه های جنوب اعزام می کرد.

سردار سلیمانی در سال ۱۳۶۰ به عنوان فرمانده لشکر ۴۱ ثارالله منصوب شد. این سردار شهید در بسیاری از عملیات ها شرکت داشت.

با پایان یافتن جنگ در سال ۱۳۶۷، لشکر ۴۱ ثارالله به فرماندهی سردار سلیمانی به کرمان بازگشت و در گیر جنگ با اشراری شد که از مرزهای شرقی کشور هدایت می شدند.

سردار سلیمانی در بیمن ماه ۱۳۸۹ از طرف مقام معظم رهبری، درجه سرلشکری را دریافت کرد. با شکل گیری کامل گروهک تروریستی داعش و یورش آن ها به مناطقی از عراق و سوریه در سال ۱۳۹۲ سبب شد تا سردار سلیمانی و یارانش برای دفاع از مردم مظلوم این مناطق از جان و زندگی خود دست بکشند و روزها و سال ها به مبارزه با گروهک تروریستی داعش پردازند.

سرانجام دشمنان، رشادت و قدرت سردار قاسم سلیمانی را تاب نیاوردند و در بامداد جمعه ۱۳ دی سال ۱۳۹۸ با حمله‌ی موشکی بالگردی‌های آمریکایی به خودروی حامل سردار قاسم سلیمانی ایشان و تنسی چند از هم رزمانشان را در اطراف فرودگاه بغداد به شهادت رساندند.

در میان مؤمنان مردانی هستند که بر سر عمدی که با خدا استند صادقانه ایستاده‌اند؛ بعضی پیمان خود را به آخر برند و در راه او شربت شهادت نوشیدند، و بعضی دیگر در اطهارند؛ و هرگز تغیر و تبدیلی در عمد و پیمان خود نمادند. (سوره احزاب آیه ۲۳)

www.mamplus.com

قا آخدا ایستاده‌ایم

املا و دانش زبانی:

۱) هر کدام از این کلمات که به نوعی به هر ارتباط دارند را در یک دسته قرار دهید.

صیاد - تحصیل - صید - منصوب - تحصیلات - منصب - شهید - اعزام - شهادت - عزیمت

۲) از کدام قسمت زندگینامه‌ی شهیدی که نوشته خیلی خوشت آمده؟ آن خط یا بند را تمیز و خوانا بنویس

۳) نمودار زیر را کامل کن

تحصیلات			فرماندهان ارتش		
		دانشکده			جنگ

www.mamplus.com

۴) پسرم ما با استفاده از نشانه‌های (ها - ان - ات) میتوانیم کلمات جمع بسازیم. حالا به درس مراجعه کن و برای هر نشانه یک کلمه‌ی جمع پیدا کن و بنویس

..... = + ها

..... = + ان

..... = + ات

درگ متن:

۵) هم معنی کلمه های زیر را بنویس:

منصب : عزیمت: ایشار : صیاد : زرین :
نیلگون : پاسداری:

۶) داستان کوتاه و واقعی زیر را بخوان و سپس به سوالات جواب بده:

افسر عراقی تعریف می کرد:

یه پسر بچه رو گرفتیم که ازش حرف بکشیم.
آوردنش سنگر من. خیلی کم سن و سال بود.

بهش گفتم : مگه سن سربازی توی ایران هجده سال تمام نیست?
سرش رو تکان داد. گفتم : تو که هنوز هجده سالت نشده !

بعد هم مسخره اش کردم و گفتم:

شاید به خاطر جنگ امام خمینی کارش به جایی رسیده که دست به دامن شما بچه ها شده و سن
سربازی رو کم کرده ؟

جوابش خیلی من رو اذیت کرد با لحن فیلسوفانه ای گفت:
سن سربازی پایین نیومده سن عاشقی و غیرت پایین او مده....

الف) منظور پسر بچه ازینکه گفت سن عاشقی و غیرت پایین او مده چه بود؟

ب) یک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی از متن پیدا کن.

پ) مانند کلمه ای فیلسوفانه ، ۳ کلمه ای دیگر بنویس که به اضافه ای ((انه)) شده باشد.

نگارش:

یکی از موضوعات زیر را انتخاب کن و دو بند راجع به آن بنویس.

الف) اگر من به جای شهید این درس بودم.....

ب) دهه ای فجر

ج) هفته ای دفاع مقدس چه زمانی است؟ و چرا به این نام آن را خوانده اند؟ در کل در باره ای
دفاع مقدس چه میدانی؟

درس آزاد

درس دوازدهم

(فرهنگ بومی ۲)

قرقیعان

قرقیعان (قرقیغانه) یا گرگیغان از مهم ترین آداب و رسوم مردمی ماه رمضان در کشورهای عربی و سایر کشورها است. از آنجایی که این آداب و رسوم به صورت گسترده‌ای در کشورهای کویت، عربستان، قطر و امارات متحده عربی و نیز استان‌هایی نظیر خوزستان، بصره و دیگر شهرهای عراق و همچنین سایر کشورهای اسلامی گسترش، یافته است.

اما قهرمانان واقعی جشنواره قرقیغان کودکانی هستند که با پرسه زدن در خیابان‌ها و کوچه‌ها در این رویداد ماه رمضان - که از طریق نسل‌های گذشته با آنها به ارث رسیده - خوشحالی خود را ابراز می‌کنند. آنها لباس‌های جدید خود را به تن می‌کنند و با خود کیسه‌هایی حمل می‌کنند برای جمع آوری آب نبات و آجیلی که از صاحب خانه‌ها دریافت می‌کنند.

راستی معنی قرقیغان چیست؟

اظهار نظرهای متفاوتی در معنای "قرقیغان" وجود دارد:

دیدگاه اول که کلمه "قرقیغان" لفظی عامی است و از (قرع) در زدن گرفته شده است، و از آنجا که کودکان در این مناسبت به کوبیدن درب‌ها (قرع الابواب) اقدام می‌کنند، این مناسبت به قرقیغان مشهور گشت. دیدگاه دوم این است که کلمه قرقیغان از "قرءَ العین" ("مردمک چشم") مشتق شده است و آن چیزی است که لذت انسان و شادی او را به همرا دارد، و از کلمات خداوند متعال: (رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَدُرْيَاتِنَا قُرَءَةً أَعْيُنٌ...)

www.mamplus.com

اصل قرقیغان:

هر چند که دیدگاه اول درست باشد یا دیدگاه دوم، اما اصل قرقیغان به تولد نوه رسول خدا، امام حسن بن علی (ع) بر می‌گردد. از آنجایی که ولادت فرخنده آن حضرت در نیمه ماه مبارک رمضان از سال دوم یا سوم هجری قمری بود.

بله، پیامبر برگزیده بی صبرانه منتظر به دنیا آمدن اولین فرزند خانواده رسالت بود و هنگامی که بشارت تولد حضرت حسن (ع) را شنید، با شور و شوق شتابان و بی درنگ به سوی خانه حضرت فاطمه (س) رفتند. سپس آن حضرت بزرگوار را طلبید تا آن را در آغوش بگیرد و تکبیر و اذان را در گوش های امام حسن (ع) بنوازد. در این لحظات بود که حضرت جبریل (ع) فرود آمد تا ابتدا تولد آن حضرت را به پیامبر تبریک بگویید و سپس نام نیکویی برای نامیدن ابلاغ کند، در نتیجه به دستور خدا آن حضرت را به نام حسن تسمیه کرد.

و هنگامی که مسلمانان از تولد مبارک و فرخنده که پیامبر اکرم (ص) را خوشحال کرد، باخبر شدند به سوی خانه رسول خدا هجوم آوردند تا بهترین درودها را به پیامبر بگویند و تولد نوه اش امام حسن (ع) را به ایشان تبریک عرض نمایند. و از آن زمان، این آداب و رسوم در میان مردم باقی ماند.

www.mamplus.com

درست و نادرست

۱ مراسم گرگیعان در آخر ماه رمضان برگزار می شود.

۲ جشنواره گرگیغان از زمان تولد امام حسن مجتبی (ع) در بین مردم گسترش یافت.

۳ قهرمانان واقعی جشنواره گرگیغان بزرگسالان هستند.

۴ مراسم گرگیغان از آداب و رسوم مردم ترکمن می باشد.

درک مطلب

۱ جشنواره قرقیغان در چه کشورهایی برگزار می شود.

۲ منظور از گرگیغان (قرقیغان) چیست.

.....

.....

.....

برای کودکان در جشنواره قرقیعan شعارهایی به زبان بومی وجود دارد که هر گاه بر در خانه ای ایستادند با زبان معصومانه آن را می سرایند ، اما این آهنگ ها و اشعار از کشوری به کشور دیگر متفاوت است.

شعر فرقیع در خوزستان:

الله ينطيكم رضعان

كركيغان او كركيغان

الله يخلی راعی البيت

الله يخلی راعي البيت

برجلينا جينا جينا

جيينا جينا ندك الحجر

الله ايخلی او ليكم

كركيغان ابيتكم

الله ينطيكم رضعان

كركيغان او كركيغان

واحد طبگ مرجان

واحد طبگ ليلو

يحضوي على السلطان

يحضوي على السلطان

ديرت مكه انوديكم

تنطونه لو ننظيكم

مبتهيه ايسكل سرورا

هاي المكه البعوره

كركيغان ابيتكم الله ايخلی او ليكم

اگر کسی در را باز نکرد کودکان با خوشحالی صدا می زنند:

تنطونه لو انروح

ي اهل السطوح

كركيغان، سيد ابراهيم حسيني

www.mamplus.com

آموزگار با ورود به کلاس ، لبخندی زد و گفت : دانش آموزان عزیز ، مُنتظر شنیدن گزارش‌های تحقیقی گروه‌های شما درباره‌ی فرهنگ و جاهای دیدنی طبیعی ، تاریخی و مذهبی شهرمان هستم.

نیما از گروه دوستی گفت: مردم سردشت ، گرد ایرانی هستند و با زبان شیرین گردی موکریانی حرف می‌زنند ؛ مردان و زنان سردشتی ، لباس‌های محلی زیبا می‌پوشند و در تابستان هم کفش گیوه‌ی کلاش می‌پوشند.

هیدی از گروه پژوهشگران گفت : سردشت ، طبیعتِ دل نشین و باصفای دارد ؛ در سردشت ، آسمانِ صاف ، جنگل‌های پُر درخت و زیبا ، رود زاب پُر خروش ، روستای گردشگری بیوران با چشمِ سارهای پُر آب ، آبشار شلماش و کانی گراوان شِلگفت انگیز ، گل‌ها و گیاهانِ دارویی جنگلی و میوه‌های خوشمزه‌ای مثل انگور سیاه ، چشم نوازی می‌کند و ما از دیدن این همه مناظر زیبا ، خوشحال و شاداب هستیم و خدا را شکر می‌کنیم.

ژینر از گروه موکریان درباره‌ی مکان‌های دیرینه‌ی سردشت گفت : تپه‌ی باستانی ربط ، پُل تاریخی قلاتاسیان ، وارش قاضی آباد و حمام سردار ، یادگارهای گذشتگان نیک ما هستند.

نوید از گروه توانمندان درباره‌ی مکان‌های مذهبی گفت : مزار شیخ مولانا ، مزار چاکه چکوله ، آرامگاه شیخه سور و مسجدِ اسلام آباد آلان ، مزگوتی سور ، پیربابا از مکان‌های مذهبی مهم سردشت هستند.

در پایان آموزگار ، همه را تشویق کرد و گفت : نظرتان درباره‌ی نوشتمن درس آزاد با گزارش‌های تحقیقی شما چیست؟ همه خوشحال شدیم و گفتیم :

به شرطی که نام درس "صفاشر" باشد .

درست و نادرست

- ۱- مردم سردشت، ایرانی هستند و با زبان شیرین گرددی، حرف می زنند.
- ۲- رود زاب از جنگل های اطراف شهر سردشت می گذرد.
- ۳- سردشت، شهری دیرینه و باستانی است.
- ۴- قلایچی از مکان های باستانی سردشت است.

در ک مطلب

- ۱- آیا سردشت، یک شهر گردشگری است؟ چرا؟
- ۲- دو مکان باستانی و تاریخی سردشت را که در درس آمده است؛ نام ببر.
- ۳- میوه‌ی مشهور سردشت چیست؟
- ۴- دو مکان دیدنی طبیعی سردشت را نام ببر.

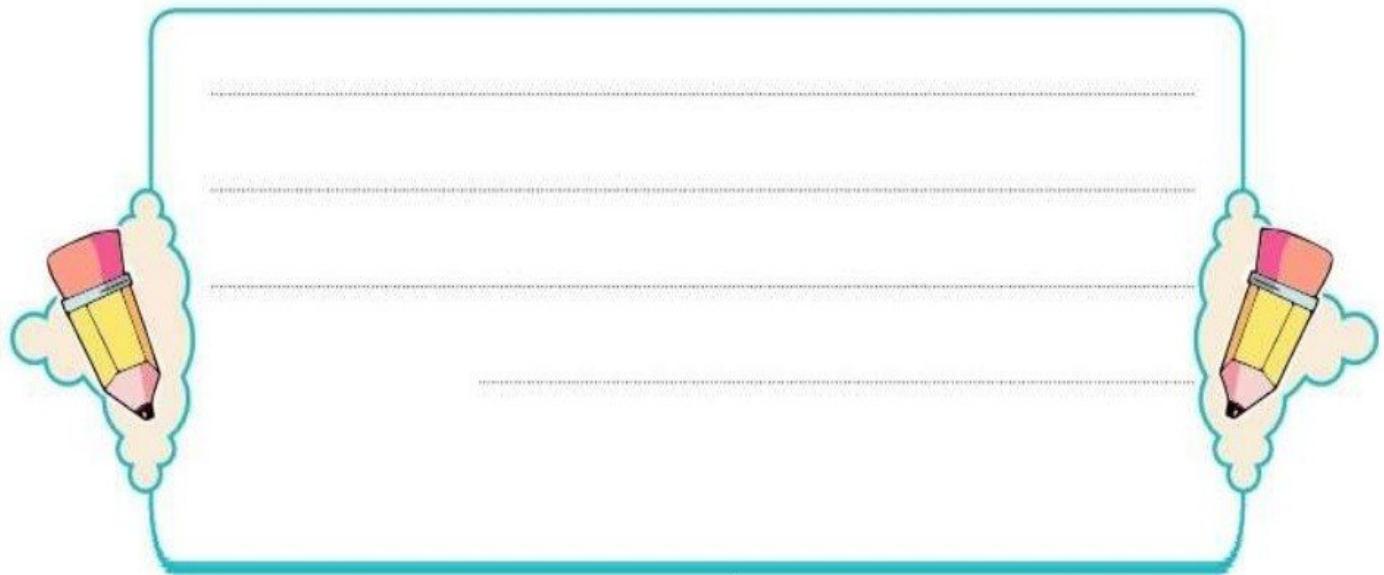
www.mamplus.com

فعالیت‌های نوشتاری

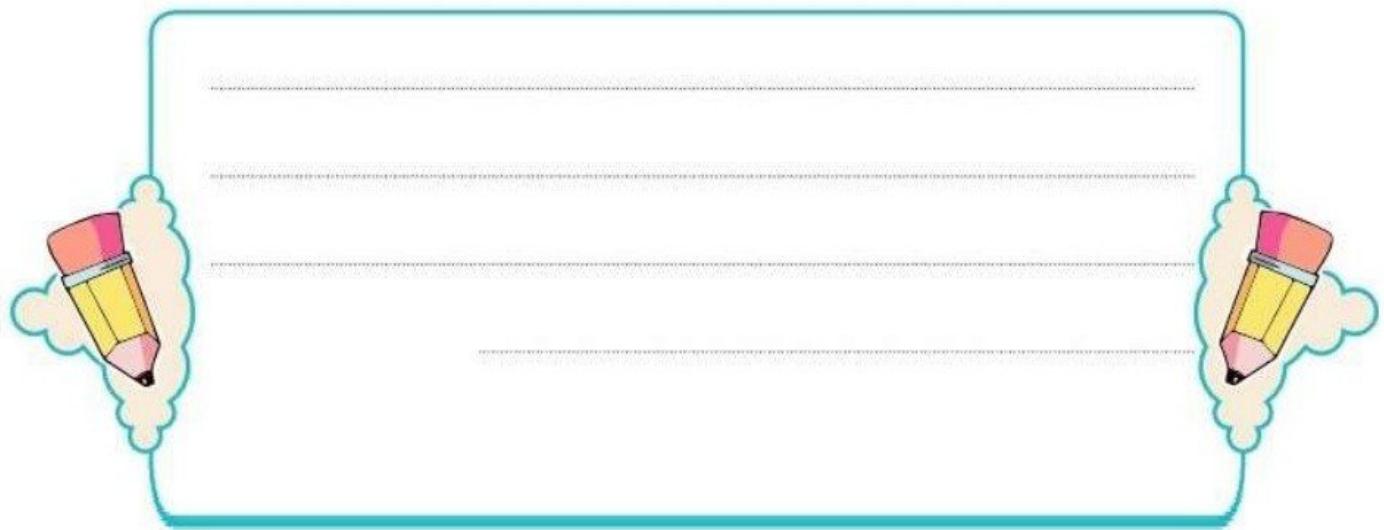
املا و دانش زبانی

۱- از روی بندی که کلمه‌ی ترکیبی "گردشگری" در آن نوشته شده است؛ یکبار با خطی خوانا بنویس.

www.mamplus.com

۲- بندی از درس را که در آن کلمه‌ی "مناظیر" آمده است؛ با خطی زیبا بنویس.

۳ - با توجه به متن درس ، جاهای خالی را با کلمه های مناسب ، دقیق کامل کن.

باس...انی

م...لی

خاطر....

منا.....ر

www.mamplus.com

۴ - دور کلمه هایی که مربوط به شهرستان سردشت هستند ؛ خط بکش.

قلایچی بیوران آنگور سیاه زیویه سقز
پل قلاتاسیان تپه ی حسنلو

درگ متن

۱- کدام بندِ درس ، اشاره به آثار تاریخی و باستانی سردشت دارد؟

۲- چرا درس به نام صفا شهر نام گذاری شده است؟

۳- با توجه به هر مکان گردشگری ، یکی از کلمه های تاریخی ، طبیعی ، مذهبی را بنویس.

نوع مکان	نام مکان گردشگری
	مزار چاکه چکوله
	جنگل های آلان
	دشت وَ زینه
	تپه آفتاب ریط
	رود زاب
	مسجد اسلام آباد
	دهگده ی بیوران

نگارش

با راهنمایی آموزگار گرامی تان و با همیاری هم گروهی های تان ، با توجه به شعر زیر ، بنده در مورد سردشت بنویسید.

شاری رازاوه ی ناو موکریانی

سه رده شت ، به هه شتی پاکی یه زدانی

رازاوه و بون خوش به گولی کویستانی

پر له کانیاوی ، هه وارگه ی ژینی

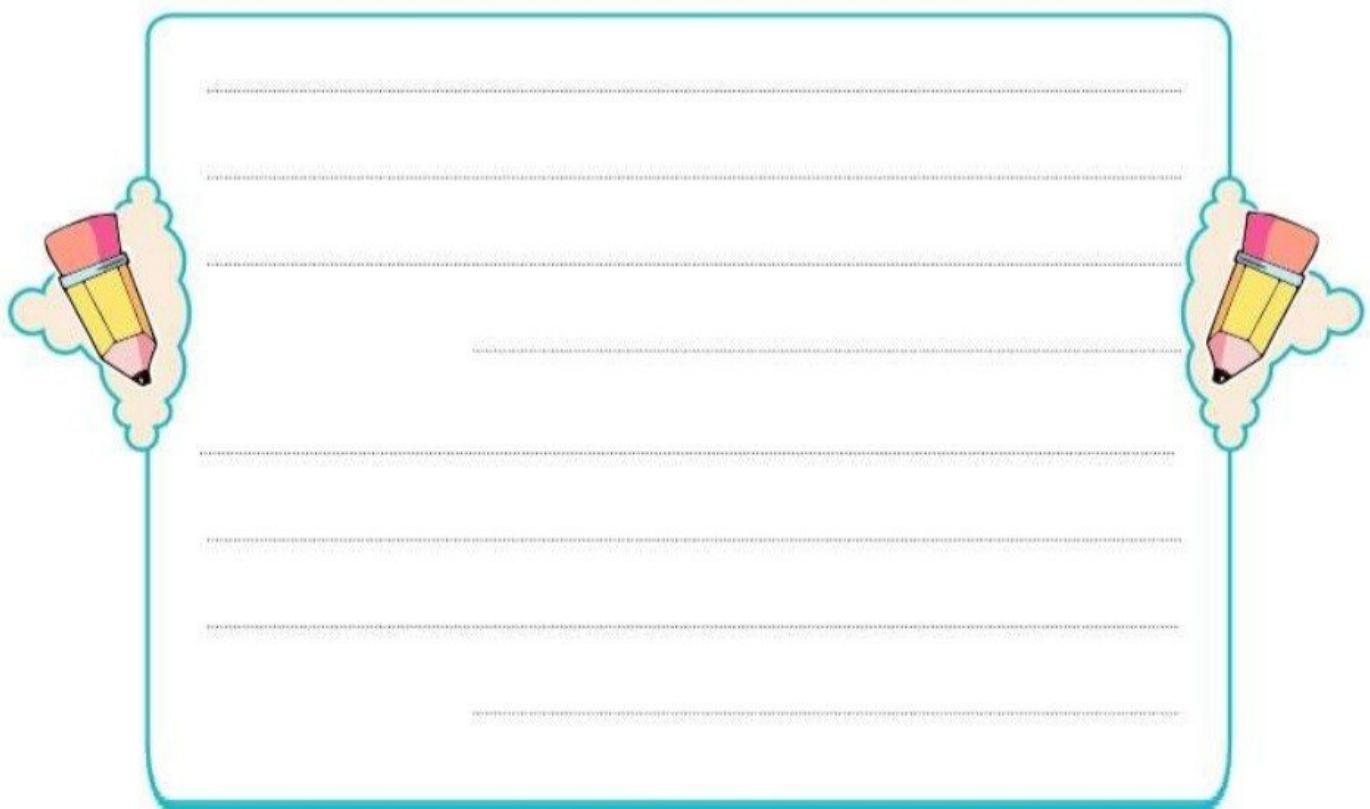
سه رده شت پر وینه ی جان نافره ینی

جیهان هاتوته به ردیده و چاوم

سه رده شت به شی خوم ، گه لیک گه راوم

که ، واله یه ک کات کویستان بی و گه رمین

به راست ، نه م دیوه وینه ی تو ، هیچ شوین

مقام معظم رهبری : «کردستان یک استان فرهنگی است»

استان کردستان در شمال غربی کشور عزیzman ایران و در همسایگی کشور عراق قرار دارد. در چهار کشور ایران، عراق، ترکیه و سوریه بیش از چهل میلیون نفر به زبان کردی صحبت می کنند. از جمله مشهورترین شهر های کردنشین می توان به سنندج، کرمانشاه، مهاباد، سلیمانیه، هولیر، دیاربکر و کوبانی اشاره کرد.

کردستان به دلیل گستردگی جغرافیایی با فرهنگ ها و نژادهای مختلف تعامل دارد و مردمانی از هر دین و مذهبی را با صلح و دوستی در کنار یکدیگر در دل خود جای داده است. زبان کردی بیش از هفتاد لهجه دارد که مهمترین آنها: کرمانجی، سورانی و کلهری هستند. بیشتر مردم استان ما به لهجه سورانی و زیر شاخه های آن صحبت می کنند.

www.mamplus.com

کردستان ادبیات غنی کهن و پرباری دارد. کسانی همچون هیمن، هزار، نالی، محوى، قانع و... پرچم دار عرصه ادبیات کردی هستند. در توصیف این نکته ذکر نام "شیرکو بیکس" به عنوان امپراتور شعر نو دنبای کفايت میکند. شما در استان خود چه شاعران دیگری می شناسید؟

استان کردستان به دلیل طبیعت بکر و زیبا و همچنین مناطق آزاد تجاری جاذبه گردشگری زیادی دارد و سالانه میهمان تعداد زیادی از هم وطنان عزیzman است. با وجود سابقه شهر نشینی چند هزار ساله ، شغل بیشتر مردم استان کشاورزی، دامداری و باغداری است. هر چند در سال های اخیر با پیشرفت فناوری مردم استان به سمت زندگی صنعتی کشیده شده اند.

آیا تابه حال در مورد پیشینه‌ی آداب و رسوم استان خود اندیشیده اید؟

آیا در مورد فلسفه رقص کردی و فرهنگ آن چیزی شنیده اید؟ آیا به غنا و تاریخچه‌ی موسیقی کردی دقت کرده اید؟ به گستردگی زبانی و نحوه نوشتگری زبان کردی چطور؟ با مطالعه و آگاهی از گذشته استان خود می‌توانید لذت بیشتری از زندگی ببرید و قدر خاک با ارزش دیار خود را بدانید.

همچنین اگر همت کنید، می‌توانید یکی از نخبه‌های برتر استان کردستان باشید و سالیان متمادی به کشور عزیزان ایران خدمت کنید.

www.mamplus.com

درست و نادرست :

نادرست	درست	۱- همه کرد زبان‌ها در ایران قرار دارند.
نادرست	درست	۲- زبان کردی لهجه‌های زیادی دارد.
نادرست	درست	۳- شغل بیشتر مردم استان تجارت است.
نادرست	درست	۴- شهرهای استان قدمت زیادی ندارند.

درک مطلب :

- ۱- چه کسی در زمینه شعر نو در کردستان سرآمد است؟
- ۲- با مطالعه گذشته خود به چیزهایی دست می‌یابیم؟
- ۳- شغل بیشتر مردم استان چیست و به چه سمتی می‌رود؟
- ۴- دلیل مسافرت تعداد زیادی از هم‌وطنان به کردستان چیست؟